

COVID-19 elleni védőoltás

Oltási kisokos

2021. március 23.

Annak érdekében, hogy a védőoltásra felkészülten érkezzen, az oltóponton való bejelentkezés után az alábbi információk áttekintése és az alábbi teendők elvégzése javasolt.

A legfontosabb információk

A vakcina

A vakcina elősegíti, hogy az immunrendszer (a szervezet természetes védelme) antitesteket és a vírus ellen ható vérsejteket termeljen, így nyújtson védelmet a COVID 19 ellen.

A védőoltással kapcsolatban további információkat olvashat a www.nnk.gov.hu; a www.vakcinainfo.gov.hu; és a www.koronavirus.gov.hu honlapokon.

Az oltóanyagokra vonatkozó részletes információt (alkalmazási előirat, betegájékoztató) az alábbi honlapon érhetők el:

<https://ogyei.gov.hu/gyogyszeradatbazis>

A védőoltások nem okozhatnak Önnek COVID-19-betegséget.

Az oltások időpontja

A koronavírus elleni védettség kialakulásához általában két oltásra van szükség, vakcinát 21 illetve 28 napos különbséggel szükséges beadni. A 2. dózis néhány napos (1-4 nap) türelmi időn belüli beadása érvényesnek tekinthető.

Ha az első adag beadása óta több mint 21/28 nap telt el, a második oltást a lehető leghamarabb kell beadni (de nem kell megismételni az adagokat).

Az oltottak védelme csak a vakcina második adagját követően alakul ki, várhatóan 1-2 héten belül. Az oltóanyagokat nem lehet felcserélni, az első és a második oltást ugyanazon oltóanyaggal kell elvégezni.

Mint minden vakcinánál, a COVID-19 megbetegedés ellen végzett vakcináció esetében is előfordulhat, hogy az nem véd meg minden beoltott személyt.

Ellenjavallatok

- Akut lázas betegség
- Várandósság
- A beadandó vakcina bármely összetevőjével szembeni súlyos allergiás reakció
- Az anamnézisben súlyos, kórházi ellátást igénylő gyógyszerrel vagy védőoltással kapcsolatos anafilaxiás reakció.
- A 18 év alatti életkor

Várandósság

Várandósság alatt az oltás nem ajánlott.

Fontos, hogy a fogamzóképes nők a második oltás után legalább 2 hónapig kerüljék a terhességet.

Szoptatás

Nem ismert, hogy a vakcina kiválasztódik-e a humán anyatejbe. Akik a kockázati csoportba tartoznak és a magyarországi oltási stratégia szerint oltásuk indokolt, amennyiben kérik a védőoltást, a szoptatás ideje alatt is megkaphatják

Túlérzékenység és anafilaxia

Azon személyek, akiknek kórtörténetében bármely oltóanyaggal, gyógyszerrel azonnali anafilaxiás reakció szerepel, nem kaphatják meg a védőoltást. A vakcina második adagját nem szabad beadni azoknak sem, akik anafilaxiás reakciót mutattak az első oltás alkalmazása során.

Az oltás után 30 percen át az oltóponton kell maradni, az esetleges súlyos, allergiás reakció azonnali észlelése miatt.

COVID 19 betegség a kórtörténetben

Azon személyek is olthatók a vakcinával, akik kórtörténetében 3 hónapon túli igazolt COVID-19 fertőzés szerepel.

Az oltás előtt nem szükséges sem antigén gyorseszteszt vagy PCR vizsgálat, sem pedig szerológiai vizsgálat akut vagy korábbi fertőzés kimutatására.

Krónikus, alapbetegséggel rendelkezők oltása

Az oltás krónikus betegséggel rendelkező személyeknek adható, akiknél nem áll fenn az oltásra vonatkozó kontraindikáció.

Immunhiányos személyek oltása

A HIV-fertőzés vagy más okból immunhiányos állapotban lévő, vagy immunszuppresszív kezelés alatt álló személyek fokozottan veszélyeztetettek lehetnek a súlyos COVID-19 megbetegedés kialakulásában. Jelenleg nem állnak rendelkezésre adatok a vakcinák biztonságosságának és hatékonyságának megállapításához ezekben a csoportokban. Ezen betegek kaphatnak COVID-19 vakcinát, ha más ellenjavallat nincs, ugyanakkor fennáll a csökkent immunválasz lehetősége az oltás után.

Mellékhatások

A védőoltás beadása után oltási reakciók fordulhatnak elő. Ezek közül a leggyakoribbak: fájdalom a beadás helyén, fejfájás, hidegrázás, fáradtság, izomfájdalom, láz, injekció beadási helyén jelentkező duzzanat.

Nagyon ritkán előfordulhat: megnagyobbodott nyirokcsomók (hónalji nyirokcsomó duzzanata, érzékenysége), rossz közérzet, végtagfájdalom, álmatlanság, viszketés az injekció beadási helyén.

Ezek általában enyhék vagy közepesen súlyosak és a vakcina beadása után pár napon belül elmúlnak.

Szorongással kapcsolatos reakciók

A vakcina beadásával összefüggésben szorongással kapcsolatos reakciók, köztük ájulás, hiperventilláció vagy stresszel kapcsolatos reakciók fordulhatnak elő a tűszúrásra adott pszichogén válaszként. Fontos óvintézkedéseket alkalmazni az ájulás miatti sérülések elkerülése érdekében.

Thrombocytopenia és koagulációs zavar

Mint minden intramuscularis injekciónál, a vakcina beadása során körültekintéssel kell eljárni a véralvadás-gátló terápiát kapó vagy thrombocytopeniás, illetve véralvadási zavarban (például hemofiliában) szenvedő egyéneknél, mivel náluk vérzés vagy véraláfutás fordulhat elő az intramuscularis alkalmazást követően.

Felcserélhetőség, más vakcinákkal együttadás

Jelenleg nem állnak rendelkezésre adatok a COVID-19 elleni oltóanyagok felcserélhetőségre vonatkozóan. Az oltási sorozatot, ugyanazon vakcinával kell befejezni.

A COVID-19 vakcinák más fertőzés/betegség elleni oltóanyaggal történő egyidejű alkalmazására nem állnak rendelkezésre adatok. Emiatt más vakcinával egyidejűleg nem adható be, legalább 2 hetes időközzel adható be bármely más védőoltás. Ha bármelyik COVID-19 ellenivakcinát véletlenül beadják egy másik oltást követő 4 héten belül, akkor az oltásokat nem kell megismételni egyik vakcina esetében sem.

Az ajánlások változhatnak, amint további információk válnak elérhetővé, vagy további oltóanyagokat engedélyeznek

Gyakorlati teendők a védőoltás előtt

- Az ügyintézés gyorsítása érdekében kinyomtatva, kitöltve hozza magával a beleegező nyilatkozatot (<https://koronavirus.gov.hu>)
- Gondolja végig, hogy:
 - van-e krónikus betegsége,
 - a közelmúltban volt-e súlyos betegsége (különösen az elmúlt 3 hónapban),
 - volt-e az elmúlt 2 hétben akut megbetegedése?
- Érdemes összeírni, hogy milyen gyógyszereket szed. Amennyiben a közelmúltban immunrendszert gyengítő kezelésben részesült, az erre vonatkozó dokumentációt javasolt magával vinni.
- Vigye magával a személyazonosító iratait, TAJ-kártyáját!
- A védőoltás előtt – a szokásos napi ritmusának megfelelően – igyon és egyen! Amennyiben vérvételkor, védőoltáskor vagy injekció beadása kapcsán előfordult már ájulás, akkor vigyen magával egy palack vizet és esetleg szőlőcukrot!
- Lehetőleg olyan öltözékben érkezzen, amiben könnyen szabaddá tudja tenni a felkarját! Praktikus megoldás lehet a rövidujjas póló, rétegesen öltözve.
- Felmerülhet kérdésként, hogy a védőoltás után este otthon szabad-e alkoholt fogyasztani. Tudjuk, hogy az alkoholizmus tönkreteszi a szervezetet és így a védőoltásra adott immun választ is. Azonban a mérsékelt alkoholfogyasztás esetén ilyen káros hatást nem igazoltak.